

Γλώσσα Στ' Δημοτικού Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα

γ' τεύχος

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΧΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	Άννα Ιορδανίδου , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Πατρών Νεκταρία Κανελλοπούλου , Εκπαιδευτικός Ελευθερία Κοσμά , Εκπαιδευτικός Βασιλική Κουταβά , Εκπαιδευτικός Παναγιώτης Οικονόμου , Εκπαιδευτικός Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου , Εκπαιδευτικός
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	Βασιλική Τοκατλίδου , Ομότιμη Καθηγήτρια του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Όλγα Μούσιου-Μυλωνά , Σχολική Σύμβουλος Ιωάννης Μπάρτζης , Εκπαιδευτικός
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	Γιώργος Πισκοπάνης , Σκιτσογράφος-Εικονογράφος
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	Παναγιώτα Χατζηθεοχάρους , Φιλόλογος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ	Πέτρος Μπερερής , Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Χρήστος Παπαρίζος , Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	Χρήστος Παπαρίζος , Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	Γιώργος Πανουτσόπουλος , Εικαστικός καλλιτέχνης
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:
«Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

Πράξη με τίτλο:

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ.
Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

«Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

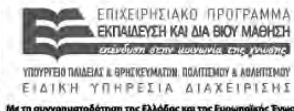
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΑΝΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΜΑΚΕΤΑΣ,
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΒΑΣΕΙ ΥΠΟΔΕΙΞΕΩΝ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ,
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ / Ι.Τ.Υ.Ε. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άννα Ιορδανίδου Νεκταρία Κανελλοπούλου Ελευθερία Κοσμά
Βασιλική Κουταβά Παναγιώτης Οικονόμου
Κωνσταντίνος Παπαϊωάννου

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:

Γλώσσα Στ' Δημοτικού
Λέξεις... Φράσεις... Κείμενα

γ' τεύχος

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Λέξεις... φράσεις... κείμενα

Γλώσσα

Περιεχόμενα

ΕΝΟΤΗΤΑ 13

τρόποι ζωής και επαγγέλματα7

ΕΝΟΤΗΤΑ 14

Πάσχα25

ΕΝΟΤΗΤΑ 15

κινηματογράφος - θέατρο37

ΕΝΟΤΗΤΑ 16

μουσεία57

ΕΝΟΤΗΤΑ 17

πόλεμος και ειρήνη73

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

Χτίστες

Τραγουδάνε οι χτίστες.
 Να χτίζεις μη θαρρείς
 που 'ναι να τραγουδάς ένα τραγούδι.
 Είναι μια υπόθεση κάπως δύσκολη.
 Των οικοδόμων η καρδιά είναι
 σαν μια πηλατεία για γιορτές,
 λαμποκοπάει,
 μα η σκαλωσιά δεν είναι
 μια πηλατεία για γιορτές,
 εκεί 'ναι λήσπη κι άνεμος και χιόνι,
 τα χέρια που ματώνουν.
 Εκεί δεν είναι πάντα φρέσκο το ψωμί,
 πάντα ο καφές ζεστός δεν είναι.

Να χτίζεις μη θαρρείς
 που 'ναι να τραγουδάς ένα τραγούδι,
 μα είναι λεβέντες όλο πείσμα οι χτίστες,
 κι η οικοδομή ανεβαίνει,
 μ' έφοδο τον ουρανό κυριεύει,
 ψηλά και πιο ψηλά, πάντα ψηλότερα.

Στο πρώτο κιόχλας πάτωμα
 αράδιασαν τις γηλάστρες τα λουλούδια,
 και πάνω στα φτερά τους τα πουλιά
 τον ήλιο φέρνουνε στο πρώτο μπαλκονάκι...

Ναζίμ Χικμέτ
 (μετάφρ. Γιάννης Ρίτσος)

πίνακας του Δ. Διαμαντόπουλου

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Πώς παίρνουμε πληροφορίες κάνοντας ερωτήσεις
- Πώς μετατρέπουμε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο
- Πώς ενώνονται οι προτάσεις μεταξύ τους

Συνέντευξη με τον κύριο Μανόλη**1. Πόσα χρόνια μένετε στην Αντίπαρο, κ. Μανόλη; Με τι ασχολούνταν οι κάτοικοι στο νησί στη δεκαετία του '40 και του '50;**

Είμαι 73 χρονών και μένω στο νησί όλη μου τη ζωή. Η μοναδική φορά που άφησα τον τόπο μου είναι όταν έφυγα και γω να κάνω το στρατιωτικό μου.

Οι περισσότεροι τότε ασχολούνταν με τα ζώα και τη γη γιατί ήταν αγρότες. Οι ψαράδες ήταν λίγοι, πέντε, έξι βάρκες «χταποδιάρικες» είχαμε μόνο. Τώρα κανείς δεν τη θέλει τη γη, γιατί τώρα όλοι τη θάλασσα θέλουν!

Το αλεύρι μας τότε το κάναμε εδώ. Είχαμε και μυλωνάδες. Με τα ζώα μας πηγαίναμε τα κριθάρια και τα σάγια μας και παίρναμε το αλεύρι. Όλοι τότε είχαν δικούς τους φούρνους και έφτιαχναν το δικό τους ψωμί. Οι χασάπηδες έρχονταν μια φορά τον χρόνο, κάθε Πάσχα.

Η ζωή ήταν σκληρή γιατί δεν είχαν όλοι χωράφια, αρκετοί δούλευαν εργάτες σε άλλους, αλλιώς για να τα βγάλουν πέρα είχαν και ζώα, ό,τι μπορούσε ο καθένας.

Πάντως αυτοί που είχαν κτήματα περνούσαν καλά. Είχαν τα σάγια τωνε, τα κριθάρια τωνε, τα κρασιά τωνε, τις ελιές τωνε, τα κρέατά τωνε, τα τυριά τωνε, δεν υπέφεραν τόσο πολύ όσο οι εργάτες. Το μεροκάματο τότε ήταν 25-30 δραχμές, τόσο είχε και η οκά* το κρέας και τα ψάρια.

* οκά: μονάδα μέτρησης βάρους που αντικαταστάθηκε από το κιλό και ισοδυναμεί με 1.282 γραμμάρια

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

2. Υπάρχουν κάποια επαγγέλματα που έχουν εξαφανιστεί;

Πιο πολύ έχουν αλλιάξει, παρά εξαφανιστεί. Παλιά είχαμε τα καϊκια που πηγαиноέφερναν τα εμπορεύματα, τώρα έχουμε τα βαπόρια.

Μυλωνάς πια δεν υπάρχει, ούτε και τσαγκάρης που μας έφτιαχνε τα παπούτσια που φορούσαμε. Οι γανωτζήδες* έχουν χαθεί, εδώ και χρόνια.

Τότε εμείς δεν είχαμε νερό, όλοι είχανε το πηγάδι τωνε και είχαμε και τρία μεγάλα πηγάδια σε όλο το χωριό. Από κει παίρναμε νερό που το κουβαλούσαμε με σταμνιά που τα φέρνανε από τη Σίφνο. Πηγαδάδες πια δεν υπάρχουν. Τώρα υπάρχει το γεωτρύπανο.

3. Τι είναι αυτό που σας ενοχλεί σήμερα στον τόπο σας; Τι πιστεύετε ότι σας λείπει;

Παλιά δεν είχαμε τόσους πολλούς τουρίστες. Μάλιστα αυτούς που έρχονταν και πήγαιναν πάνω στο σπήλαιο τους φωνάζαμε «λόντρους» (πλούσιους). «Ήρθανε πάλι οι λόντροι στο σπήλαιο» λέγαμε. Τώρα όλοι ασχολούνται με τον τουρισμό. Μπαρ, ξενοδοχεία, δωμάτια, σουβενίρ. Πού αγρότης σήμερα! Το καλοκαίρι έρχονται και τον χειμώνα προετοιμαζόμαστε για να τους δεχτούμε. Όλο και περισσότερους περιμένουμε, όλο και περισσότερο χτίζουμε. Όλοι χτίστες γινήκαμε.

Καλό θα ήταν να φτιάξουν και το απέναντι λιμάνι, της Πούντας, για να μπορεί να δένει το φεριμπότ πιο σίγουρα, γιατί έχουμε και τους αέρηδες με τα απαγορευτικά. Η ζωή μας κρέμεται από τα φεριμπότ που μας ενώνουν με την Πάρο, με τα τρόφιμα, τους γιατρούς, με τα πάντα.

συνέντευξη που πήρε μέλος της συγγραφικής ομάδας

1. Διαβάσατε προσεκτικά τη συνέντευξη του κ. Μανόλη Πατέλη; Μπορείτε τώρα να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α. Ποιες ήταν οι κύριες ασχολίες των κατοίκων στην Αντίπαρο τις δεκαετίες του '50 και του '60;
- β. Ποια είναι η αποκλειστική ασχολία των κατοίκων του νησιού σήμερα;
- γ. Ποια επαγγέλματα από παλιότερες εποχές έχουν εξαφανιστεί, σύμφωνα με τα λόγια του κ. Μανόλη;
- δ. Οι περισσότεροι κάτοικοι του νησιού ασχολούνται σήμερα με τον τουρισμό και τις οικοδομικές εργασίες. Πιστεύετε ότι συνδέονται αυτές οι δυο ασχολίες μεταξύ τους;

* γανωτζήδες: κάλυπταν τα χάλκινα μαγειρικά σκεύη της εποχής με κασσίτερο για να προστατεύονται από τη σκουριά

Συνέντευξη με τον Αντώνη

1. Πόσων χρονών είσαι, Αντώνη;

Είμαι 18 χρονών και πάω στην Γ' Λυκείου. Η Αντίπαρος έχει μόνο δημοτικό και γυμνάσιο και φέτος λειτουργεί και τμήμα Α' Λυκείου. Το σχολείο μου είναι απέναντι, στην Παροιικιά της Πάρου. Κάθε πρωί όλα τα παιδιά περνάμε με το φεριμπότ απέναντι στην Πάρο. Μετά παίρνουμε το λεωφορείο και μας πάει στο σχολείο. Τα φεριμπότ δεν μπορούν να περάσουν όταν έχουμε απαγορευτικά, δηλαδή άσχημο καιρό, πολύ αέρα. Χάνουμε το σχολείο. Δε ήλω, ωραία είναι να χάνεις κανά μάθημα, αλλιώς οι άθλοιο προχωρούν και, αν χάσουμε πολλή, μετά είναι δύσκολα...

2. Τι είναι αυτό που σου αρέσει στο χωριό σου; Πώς περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου;

Μου αρέσει η σχέση μου με το περιβάλλον, γιατί είναι ήρεμα. Οι βόλτες που κάνουμε εμείς εδώ είναι στις παραλίες και στις εξοχές. Είμαστε πολύ δεμένοι με τη φύση. Ακόμα και το καλοκαίρι που έρχονται τουρίστες, εμείς την ηρεμία μας δεν τη χάνουμε. Δεν είναι όπως στην Αθήνα. Έχουμε άλλους ρυθμούς.

Τώρα τελευταία μάλιστα έχουν αρχίσει να γίνονται και πράγματα για τους νέους, όπως ομάδες ποδοσφαίρου, χορευτικός σύλλογος, λείπουν όμως και άθλα. Λείπει ένα γυμναστήριο, μια λέσχη για μας τους νέους! Να κάνουμε διάφορα πράγματα. Τώρα μόνο τις καφετέριες έχουμε και το ποδόσφαιρο.

Αυτό που δε μου αρέσει είναι που όλοι ασχολούνται με τον τουρισμό και αυτό ίσα ίσα για τους τέσσερις μήνες το καλοκαίρι. Δε νοιάζονται για μας τους ντόπιους.

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

3. Εσύ πηγαίνεις καθόλου στην Αθήνα;

Πηγαίνω στην Αθήνα γιατί μου αρέσει η νοοτροπία των ανθρώπων. Δεν ασχολούνται μαζί σου συνέχεια και δεν τους νοιάζει η εμφάνισή σου. Μου αρέσει επειδή είναι μεγάλη πόλη και χάνεσαι. Είσαι άγνωστος μεταξύ αγνώστων. Αν θέλεις να δεις κάποιον, τον ειδοποιείς. Έχει τόσα μέρη που δεν τα έχω δει ακόμα. Κάθε φορά ανακαλύπτω και μια καινούρια περιοχή, ανακαλύπτω έναν καινούριο δρόμο. Αυτά εμείς εδώ δεν τα έχουμε, αφού ξέρουμε και το παραμικρό πετραδάκι.

Πώς να χαθείς; Όλοι ξέρουν πού είσαι! Πάντως δε θα ήθελα να μένω στην Αθήνα.

4. Μπορείς να φανταστείς τον εαυτό σου, πώς θα είσαι σε πέντε, έξι χρόνια; Τι έχεις σκεφτεί για το μέλλον σου; Πώς θα ήθελες να γίνουν τα πράγματα;

Εγώ τώρα σκέφτομαι να βρω μια δουλειά ώστε να μείνω στο νησί. Θα ήθελα να γίνω λιμενικός. Από την άλλη όμως δεν μπορώ να με φανταστώ να μένω για όλη μου τη ζωή στο ίδιο μέρος. Θα ήθελα να ζήσω σε μια πόλη αλλά όχι για πάντα. Για κάποια χρόνια μόνο, για να έχω και αυτή την εμπειρία.

Μετά εδώ θέλω να γυρίσω, στην Αντίπαρο. Εδώ μεγάλωσα. Μου αρέσει εδώ. Το πανεπιστήμιο δε με ενδιαφέρει.

συνέντευξη που πήρε μέλος της συγγραφικής ομάδας

Λέξεις... φράσεις... κείμενα

Γλώσσα

2. Διαβάσατε προσεκτικά τη συνέντευξη του Αντώνη; Μπορείτε τώρα να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- Μπορείτε να περιγράψετε τι σημαίνει το «απαγορευτικό»; Πώς πιστεύετε ότι νιώθουν οι κάτοικοι του νησιού όταν διακόπτεται η επικοινωνία με την Πάρο;
- Ποια πιστεύετε, τελικά, ότι είναι η γνώμη του Αντώνη για την Αθήνα; Του αρέσει και για ποιους λόγους;

3. Τώρα που έχετε απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις, θα μπορούσατε να συγκρίνετε τις απόψεις των δυο προσώπων; Παρακάτω σας προτείνουμε κάποια σημεία από τις δυο συνεντεύξεις που μπορεί να σας βοηθήσουν!

- ➡ Η ηλικία του καθενός και η σχέση του με το νησί του.
- ➡ Τι πιστεύουν και οι δυο για τον τουρισμό στο νησί τους; Υπάρχει κάτι που τους ενοχλεί;
- ➡ Αγαπούν και οι δυο τον τόπο τους; Πώς το καταλαβαίνετε;

Με τη συνέντευξη μπορούμε να ακούσουμε τα λόγια κάποιου όπως ακριβώς τα είπε. Αυτός είναι ο **ευθύς**, ο άμεσος τρόπος.

Μπορούμε όμως να μάθουμε τα λόγια του με τη βοήθεια κάποιου άλλου, τρίτου προσώπου, που μας τα μεταφέρει. Αυτός είναι ο **πλάγιος**, ο έμμεσος τρόπος.

Στον πίνακα που ακολουθεί μπορείτε να δείτε τις αλλαγές που γίνονται στις εγκλίσεις από τον **ευθύ λόγο** στον **πλάγιο** και το αντίστροφο.

Ευθύς λόγος	Πλάγιος λόγος
έγκληση οριστική «Είμαι 18 χρονών»	εξάρτηση από ρήματα όπως <i>μιλάω, απαντάω, γνωρίζω, νομίζω, ρωτάω, απορώ</i> κτλ.
έγκληση υποτακτική «Να μιλάτε, παρακαλώ, πιο αργά»	εξαρτημένη πρόταση Ο Αντώνης απάντησε <u>ότι είναι 18 χρονών</u> .
έγκληση προστακτική «Πες μου τη γνώμη σου»	εξαρτημένη πρόταση Ο Αντώνης παρακάλεσε τη δημοσιογράφο <u>να μιλάει πιο αργά</u> .
	εξαρτημένη πρόταση Η δημοσιογράφος ζήτησε από τον Αντώνη <u>να της πει τη γνώμη του</u> .

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

4. Στην εφημερίδα του σχολείου σας αποφασίσατε να γράψετε ένα άρθρο με τίτλο «Επαγγέλματα – Τρόποι ζωής». Για τον λόγο αυτό πρέπει να μεταφέρετε την εργασία 2 από τη συνέντευξη του κ. Μανόλη Πατέλη στην εφημερίδα στον **πλάγιο λόγο**.

Θα ξεκινήσετε έτσι: «Ο κ. Μανόλης στο ερώτημα της δημοσιογράφου απάντησε...»

5. Στο απόσπασμα που ακολουθεί, ο πατέρας με τον γιο του βρίσκονται σε ένα παζάρι στα τέλη του 19ου αιώνα. Για να γίνει πιο ζωντανό το απόσπασμα, θα πρέπει να μεταφέρετε τον **πλάγιο λόγο** σε **ευθύ** κάνοντας τις αλλαγές που χρειάζονται:

...Εγώ, που πρώτη φορά πήγαινα στην πόλη, ήμουνά όλο μάτια.

Οι άνθρωποι πηγαиноέρχονταν, σπρώχνονταν, φώναζαν. Οι πιο πολλοί ήταν πεζοί. Αυτοί κά-
ναν και τον μεγαλύτερο σαματά. Οι άλλοι, οι πιο πιανούμενοι ας πούμε, πήγαιναν καθάλα στα μου-
λάρια. Πέρασαν και δυο τρεις άμαξες. Οι αμαξάδες τους μας φώναξαν να κάνουμε στην μπάντα και
χτυπούσαν στον αέρα το καμτσίκι τους. Εμείς παραμερίζαμε πασπαλισμένοι από σκόνη.

Ο πατέρας μου είπε ότι εδώ ήταν το Παζάρ Τζαμί. Μου πρότεινε να πουλήσουμε πρώτα αυτά
που είχαμε στον ντορβά και μετά να φύγουμε.

Πιάσαμε θέση μπροστά σε μια παράγκα. Σε λίγο βγήκε ο μαγαζάτορας και μας είπε να φύγου-
με γιατί του κρύβαμε τη μόστρα. Πήγαμε παραπέρα. Και κει τα ίδια. Ο πατέρας μου αναρωτήθηκε
αν υπάρχει κάπου τόπος για μας. Άκουσαν τη φασαρία και οι άλλοι μαγαζάτορες και μας φώναξαν
να τραβηχτούμε στην άκρια. Τι να κάνουμε. Τραβηχτήκαμε. Ο πατέρας άπλωσε μια πετσέτα, τοπο-
θέτησε τα χόρτα, έβαλε μπροστά το καλάνι με τ' αυγά και στάθηκε πιο πίσω με την πουλιάδα στα
χέρια.

Από πέρα φάνηκε ο χαλβατζής. Αμέσως ο σαλπιτζής φώναξε δυνατά: «Σαλέπι, ζεστό σαλέπι».

Μαρούλα Κηλιάφα, Ένα δέντρο στην αυλή μας, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1980

6. Μπορείτε να βρείτε ποιες προτάσεις συνδέουν οι υπογραμμισμένοι σύνδεσμοι και τι είδος
σύνδεσης έχουμε (**υποτακτική** ή **παρατακτική**);

«...Πηγαίνω στην Αθήνα γιατί μου αρέσει η νοοτροπία των ανθρώπων. Δεν ασχολούνται μα-
ζί σου συνέχεια και δεν τους νοιάζει η εμφάνισή σου. Μου αρέσει επειδή είναι μεγάλη πόλη
και χάνεσαι. Είσαι άγνωστος μεταξύ αγνώστων. Αν θέλεις να δεις κάποιον, τον ειδοποιείς. Έχει
τόσα μέρη που δεν τα έχω δει ακόμα. Κάθε φορά ανακαλύπτω και μια καινούρια περιοχή,
ανακαλύπτω έναν καινούριο δρόμο. Αυτά εμείς εδώ δεν τα έχουμε, αφού ξέρουμε και το πα-
ραμικρό πετραδάκι!»

Λέξεις... φράσεις... κείμενα

Γλώσσα

7. α. Θα μπορούσατε να πάρετε κι εσείς μια συνέντευξη από έναν άνθρωπο της πόλης σας ή του χωριού σας για την εφημερίδα σας; Ετοιμάστε λοιπόν τις ερωτήσεις που θα κάνετε!

Αν θέλετε να μάθετε πώς ήταν η πόλη σας ή το χωριό σας παλιά, θα ρωτήσετε κάποιον μεγαλύτερο. Αν σας ενδιαφέρει το σήμερα, θα μιλήσετε με κάποιον νεότερο.

Ρωτήστε:

- ➡ για την καθημερινή ή για την επαγγελματική τους ζωή
- ➡ για τις συνήθειες των ανθρώπων
- ➡ πώς περνούν τον ελεύθερο χρόνο τους
- ➡ τι τους αρέσει στην πόλη / στο χωριό τους και τι όχι
- ➡ αν θα ήθελαν να αλληλάξουν κάτι
- ➡ τι θυμούνται οι παλιότεροι από παλιά και τι έχει αλληλάξει σήμερα
- ➡ πώς φαντάζονται οι νεότεροι το μέλλον τους στην πόλη / στο χωριό τους

Αυτές είναι κάποιες ενδεικτικές ερωτήσεις. Εσείς όμως είστε οι δημοσιογράφοι! Μπορείτε να γράψετε όποιες άλλες ερωτήσεις θέλετε.

β. Στην άσκηση 5 αναφέρονται τα επαγγέλματα *σαηλεπιτζής* και *χαλβατζής*. Ξέρετε τι ακριβώς έκαναν αυτοί οι άνθρωποι; Υπάρχουν ακόμα αυτά τα επαγγέλματα;

Πάρτε συνεντεύξεις από κάποιους μεγαλύτερους ζητώντας πληροφορίες για άλλα τέτοια επαγγέλματα που έχουν εξαφανιστεί στις μέρες μας και κρατήστε σημειώσεις. Γράψτε ένα άρθρο για την εφημερίδα του σχολείου σας με τίτλο «Επαγγέλματα του παρελθόντος». Φτιάξτε στήλες, γράψτε λίγα λόγια για αυτά τα επαγγέλματα και αναφέρετε με ποια άλλα έχουν αντικατασταθεί.

Ενότητα 13

Τρόποι ζωής και επαγγέλματα

Με τι θα ασχοληθούμε:

- Με την περιγραφή μιας προσωπικής εμπειρίας
- Με σχηματισμούς επιθέτων όπως στα αρχαία ελληνικά: σε -ων, -ουσα, -ον και -ύς, -εία, -ύ

Επιστήμη
με άρωμα γυναίκας

Αν κι έχουν περάσει 102 χρόνια από τότε που η Μαρί Κιουρί τιμήθηκε με το Νόμπελ Φυσικής, οι γυναίκες παλεύουν ακόμα για να κατακτήσουν τη θέση που τους αξίζει στον τομέα της έρευνας. Τον περασμένο μήνα στο Παρίσι απονεμήθηκαν σε πέντε γυναίκες φυσικούς τα βραβεία της ΟΥΝΕΣΚΟ. Πρόκειται για έναν θεσμό που προωθεί και στηρίζει το επιστημονικό έργο γυναικών από κάθε γωνιά του κόσμου, δίνοντάς τους κίνητρα να συνεχίσουν την έρευνα.

Βραβεύονται γυναίκες επιστήμονες από όλες τις ηπείρους. Η Ντομινίκ Λανζβέν, που εκπροσωπεί την Ευρώπη, είναι διευθύντρια ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών της Γαλλίας και καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο. «Πέρασαν σχεδόν 40 χρόνια από τότε που πάτησα για πρώτη φορά το πόδι μου σε επιστημονικό εργαστήριο. Όχι μόνο δεν κουράστηκα ποτέ, αλλά το πάθος μου για την έρευνα μεγάλωνε χρόνο με τον χρόνο. Όσο πιο βαθιά μπαίνουμε στο πετσί της αναζήτησης, τόσο πιο πολύ διψάμε να βρούμε τη λύση στα αινίγματα του σύμπαντος και της φύσης» λέει η Λανζβέν.

Η Ζόχρα Μπεν Λάκνταρ, που εκπροσωπεί την Αφρική, είναι μια εντελώς διαφορετική περίπτωση. Είναι καθηγήτρια Φυσικής στο Πανεπιστήμιο Ελ Μανάρ της Τύνιδας και κέρδισε βραβείο για την ανίχνευση της ρύπανσης. Στην πατρίδα της οι γυναίκες επιστήμονες δεν έχουν

να αντιμετωπίσουν μόνο τις προκαταλήψεις, αλλά και την έλλειψη μέσων και εξοπλισμού στην έρευνα. Αν η Μαρί Κιουρί άνοιξε τον δρόμο στις Ευρωπαίες στις αρχές του περασμένου αιώνα, οι γυναίκες επιστήμονες του αραβικού κόσμου έχουν σήμερα την ίδια αποστολή. Η Μπεν Λάκνταρ δήλωσε: «Όταν άρχισα να ασχολούμαι με την έρευνα, δεν ένιωθα ότι πρέπει να είμαι άψογη ή να είδα εξετάσεις για τις ικανότητες του φύλου μου. Αν θέλει να διακριθεί κανείς σε ένα εργαστήριο, πρέπει έτσι κι αλλιώς να είναι τελειομανής. Τώρα πια που διδάσκω στο πανεπιστήμιο, προσπαθώ να στέκομαι στο πλευρό των φοιτητριών όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα τέτοιου τύπου, να τις εμπνέω. Οι σπουδές σου πρέπει να σου δίνουν χαρά και έμπνευση. Δεν μπορείς να επιτύχεις σε ένα αντικείμενο που δε σε εμπνέει».

Η Μπεν Λάκνταρ αισθάνεται υπεύθυνη απέναντι στους συμπολίτες της: «Μπορεί στον δυτικό κόσμο οι ερευνητές να έχουν πολλά μέσα στη διάθεσή τους, στην Τυνησία όμως νιώθεις ότι η εργασία σου συμβάλλει ουσιαστικά στην πρόοδο της ίδιας της χώρας. Είχα την ευκαιρία να ζήσω στη Γαλλία, όπου πήγα με υποτροφία. Μόλις η χώρα μου απέκτησε την ανεξαρτησία της, αποφάσισα να γυρίσω πίσω γιατί ήξερα ότι θα ήμουν πιο χρήσιμη. Ήξερα βέβαια ότι θα αντιμετώπιζα μεγάλα προβλήματα. Δεν μπορώ, για παράδειγμα, να ζητάω πανάκριβο εξοπλισμό για το εργαστήριο».